

METİN İÇİ ALINTI YAPMA

1- Direkt Alıntı:

Direkt alıntı, yazarın sözlerinin değişmesi durumunda verilmek istenen mesajın tamamen değişeceği durumlarda kullanılır.

Örneğin: Ertürk soyisimli bir yazar, 1973 yılında yazdığı kitabın 82. sayfasında “**Eğitim, bireylerin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla kasıtlı istendik değişme meydana getirme sürecidir.**” şeklinde bir tanım yer alsın. Bu tanımı kendi cümlelerimizle açıklamak yersizdir, verilmek istenen mesajı bozar. Dolayısıyla bu kısmı direkt alıntı yoluyla tezimize koymalıyız.

Yazar ismi ile başlıyorsak;

Örnek Alıntı 1: Ertürk (1973) eğitimi “bireylerin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla kasıtlı istendik değişme meydana getirme süreci” (s. 34) olarak tanımlamıştır.

Metin için Yazar adından bahsetmiyorsak;

Örnek Alıntı 2: Ülkemizde davranışçı yaklaşımı yansıtan en iyi eğitim tanımının “bireylerin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla kasıtlı istendik değişme meydana getirme süreci” (Ertürk, 1973, s.82) olduğunu söyleyebiliriz.

NOT: Bu alıntı biçimini olabildiğince az miktarda kullanmalıyız. Bu alıntıların çok fazla olması tezinizin turnitin raporundaki benzerlik oranını yükseltecektir. Dolayısıyla sadece gerekli görülen yerlerde kullanılmalıdır.

2- Dolaylı Alıntı:

Bir yazarın çalışmasını kendi kelime ve cümlelerinizle özetliyorsanız sadece yazara ve yıl bilgilerini metin içinde göstererek alıntı yapılmalıdır.

Örnek Alıntı: Haskan, Yıldırım (2012) 218 denekle birlikte yaptıkları çalışmada 20 maddelik Şiddet Eğilimi Ölçeğinin beş faktörden oluşması ve ortalama 0.85 civarı güvenilirlik katsayısına sahip olmaları gerekçesiyle geçerli ve güvenilir bir test olduğunu kanıtlamışlardır.

Şiddet Eğilimi Ölçeği'nin Geliştirilmesi

Development of Violence Tendency Scale

Özlem HASKAN* İbrahim YILDIRIM*

Hacettepe Üniversitesi

Öz:

Bu çalışmanın amacı, ortaöğretim öğrencilerine yönelik bir Şiddet Eğilimi Ölçeği geliştirmektir. Bu amaçla yapılan çalışmada, Türk kültüründe geliştirilmiş olan Şiddet Eğilimi Ölçeği (ŞEÖ) tanıtılmıştır. ŞEÖ'nün geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları 218 (erkek:122, kız: 96) ve 140 (erkek:50, kız:90) lise öğrencisi üzerinde yapılmıştır. Veriler SPSS programıyla analiz edilmiştir. ŞEÖ'nün yapı-kavram geçerliği açımlayıcı faktör analizi ile incelenmiştir. ŞEÖ'de 1 tanesi tersine çevrilmiş (reverse) olmak üzere toplam 20 madde bulunmaktadır. ŞEÖ, dört faktör içermektedir. Birinci faktör “şiddet duygusu”, ikinci faktör, “bilgi teknolojileri aracılığıyla şiddet”, üçüncü faktör, “başkalarına zarar verme düşüncesi”, dördüncü faktör, “başkalarına şiddet uygulama” şeklinde belirlenmiştir. ŞEÖ, toplam varyansın % 55.45'ini açıklamaktadır. ŞEÖ'nün güvenilirlik çalışması ise iki yolla hesaplanmıştır: Birincisi, Cronbach Alpha katsayısı bulunmuştur. (Alpha = .87); ikincisi, test - tekrar test güvenilirlik katsayısı (r_{xx} = .83) hesaplanmıştır. Daha sonra ŞEÖ'nün kullanılabilirliği tartışılmış ve bazı öneriler sunulmuştur.

ÇOK YAZARLI ALINTILAR

1- İki yazarlı:

Mutlu ve Öztürk (1990)' ün yaptıkları çalışmaya göre... **veya** (Mutlu & Öztürk, 1990)

2- Üç - Beş yazarlı:

Tezde ilk sefer bahsederken:

Mutlu, Öztürk, Kırpık, Ertürk ve Çiçek (1990)' in yaptıkları çalışmaya göre... **veya**
(Mutlu, Öztürk, Kırpık, Ertürk & Çiçek, 1990)

Tezde ikinci kez bahsederken:

Mutlu ve diğerleri (1990) **veya** (Mutlu vd, 1990)

3- Altı ve daha fazla yazarlı:

Öztürk ve diğerleri (2012)

(Öztürk vd, 2012)

4- Bir paragrafta iki veya daha fazla çalışma:

(Mutlu, 2012; Öztürk, 2014)

5- Aynı Soyisimle birden fazla çalışma:

(N. Mutlu, 2012; K. Mutlu, 2015)

6- Aynı yazarın aynı yıldaki birden fazla çalışması: (aynı yazarın aynı yıldaki çalışmalarını ayırmak için a,b,c harfleri kullanılır)

Mutlu (2105a) yaptığı çalışmada

7- Başka bir kaynaktan alıntı yapma:

Ertürk (aktaran Öztürk, 2014) 1970' lerde davranışçı yaklaşıma dayalı bir eğitim tanımı yapmıştır.

KAYNAKÇA HAZIRLAMA

Tek Yazarlı

Berndt, T. J. (2002). Friendship quality and social development. *Current Directions in Psychological Science*, 11, 7-10.

İki Yazarlı

Wegener, D. T., & Petty, R. E. (1994). Mood management across affective states: The hedonic contingency hypothesis. *Journal of Personality and Social Psychology*, 66, 1034-1048.

Üç – Yedi Yazarlı

Kernis, M. H., Cornell, D. P., Sun, C. R., Berry, A., Harlow, T., & Bach, J. S. (1993). There's more to self-esteem than whether it is high or low: The importance of stability of self-esteem. *Journal of Personality and Social Psychology*, 65, 1190-1204.

Organizasyonu Kaynak Gösterme

American Psychological Association. (2003).

Yazar Bilinmiyorsa

Merriam-Webster's collegiate dictionary (10th ed.).(1993). Springfield, MA: Merriam-Webster.

Aynı Yazara Ait Birden Fazla Çalışma

Berndt, T. J. (1981).

Berndt, T. J. (1999).

Aynı yazarın aynı yıla ait birden fazla çalışması

Berndt, T. J. (1981a). Age changes and changes over time in prosocial intentions and behavior between friends. *Developmental Psychology*, 17, 408-416.

Berndt, T. J. (1981b). Effects of friendship on prosocial intentions and behavior. *Child Development*, 52, 636-643.

Kitap

Bourdieu, P. (1997). *Toplumbilim sorunları*, (Çev. Işık Ergüden). İstanbul: Kesit Yayıncılık.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2005). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (5. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook* (2th Ed). California: Sage Publications.

MEB EARGED - Milli Eğitim Bakanlığı Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı. (2006). *Okulda performans yönetim modeli*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.

Kitap bölümü

Maddux, J. E. (1995). Self-efficacy theory: An introduction. In: J. E. Maddux (Ed.), *Self-efficacy, adaptation, and adjustment: Theory, research, and application* (pp. 3–33). New York: Plenum.

Dergi makale

DOI'li makale

Gewirtz, S., & Ball, S. (2000). From 'Welfarism' to 'New Managerialism: Shifting discourses of school headship in the education marketplace. *Discourse: Studies in the Cultural Politics of Education*, 21 (3), 253-268. doi.org/10.1080/713661162

DOI' siz makale

Buyruk, H. (2009). Yükseköğretime giriş sorunsalı. *Eğitim Toplum Bilim Dergisi*, 7 (26), 69-88.

Perryman, J. (2006). Panoptic performativity and school inspection regimes: Disciplinary mechanisms and life under special measures. *Journal of Education Policy*, 21 (2), 147-161.

Tez

Fleetwood, K. (1987). *The conflict management styles and strategies of educational managers*. Unpublished master dissertation. Newark, DA: University of Delaware.

Gümüşeli, A. İ. (1994). *İzmir ortaöğretim okulları yöneticilerinin öğretmenler ile aralarındaki çatışmaları yönetme biçimleri*. Yayınlanmamış doktora tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Bildiri kitabında basılmış bildiri

Aydın, İ., Kepenekçi, Y., Memduhoğlu, H. B. ve Oğuz, E. (2005). Eğitim Bilimlerinin Dünyadaki Kurumsal Gelişimi. 15. *Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi*. Denizli: Pamukkale Üniversitesi, 28-30 Eylül 2005, 192-203.

Yayınlanmamış bildiri

Çepni, S., Bacanak A., & Özsevgeç, T. (2001). Fen bilgisi öğretmen adaylarının fen branşlarına karşı tutumları ile fen branşlarındaki başarılarının ilişkisi. *X. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi*, 1-3 Haziran 2001, Bolu: Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi.

Online gazete makalesi

Becker, E. (2001). Prairie farmers reap conservation's rewards. *The New York Times*. 27 Ağustos 2001 tarihinde <http://www.nytimes.com>. adresinden alınmıştır.

Ansiklopedi makalesi

Brislin, R. W. (1984). Cross-cultural psychology. In R. J. Corsini (Ed.), *Encyclopedia of psychology* (Vol. 1, pp. 319-327). New York, NY: Wiley.

Developmental genetics. (2005). In *Cambridge encyclopedia of child development*. Retrieved March 30, 2008 from http://www.credoreference.com.library.muhlenberg.edu:80/entry/cupchilddev/developmental_genetics

Teknik ve araştırma raporu

Dinçer, B., Özaslan, M., ve Kavasoglu, T. (2003). *İllerin ve bölgelerin sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralaması araştırması*. Yayın No: DPT 2671. Ankara: DPT.

İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü. (2012). *İstanbul il milli eğitim müdürlüğü. İlçe milli eğitim müdürlükleri performans değerlendirme kriterleri*. 01 Aralık 2012 tarihinde http://bakirkoy.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2012_08/10020925_performansdegerlendirme_kriterleri.pdf, adresinden alınmıştır.

Kamusal-hukusal metinler/yasalar

60. Hükümet Eylem Planı: 2008-2012. (2007). 01 Aralık 2012 tarihinde http://www.byegm.gov.tr/docs/60_Hukumet_prog.pdf adresinden alınmıştır.

İlkoğretim ve Eğitim Kanunu 222 SY, 05.01. (1961). *Resmi Gazete*. Sayı: 10705, 12.01.1961.

Kitap incelemesi

Dent-Read, C., & Zukow-Goldring, P. (2001). Is modeling knowing? [Review of the book, *Models of cognitive development*, by K. Richardson]. *American Journal of Psychology*, 114, 126-133.

Yayın yılı veya yazarı olmayan web sitesi

International Labor Organisation (ILO). 2 Haziran 2009 tarihinde <http://www.ilo.org/globalabout-theilo/lang--en/index.htm> adresinden alınmıştır.

<http://educationunlimited.co.uk/performance2000.html> (The Guardian) adresinden 10 Ocak 2003 tarihinde erişilmiştir.

Census data revisited. (n.d.). Retrieved March 9, 2009, from Harvard, Psychology of Population website, <http://harvard.edu/data/index.php>

Yayımlanmamış ders notları

Karayalçın, Y. (1969). *Eğitim Planlaması: 1968-1969 Öğretim yılı ders notları*. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi.

İNTİHAL(AŞIRMA) ÖRNEKLERİ (ODTÜ – UEAM)

Aşırma biçimleri:

“Aşırma”, çeşitli biçimlerde görülebilir:

Bir öğrencinin yazısını ya da başkasına ait bir kompozisyonu, kitaptan ya da gazeteden bir bölümü, bir dergi makalesini yani başkalarının çalışmalarını-tümüyle ya da kısmen -kaynak belirtmeksizin kelimesi kelimesine kopya etmek aşırmanın en çok görülen biçimlerinden biridir.

Bir başkasının çalışmasındaki düşünce ve de görüşlerin dilsel ve yapısal anlatımını değiştirerek kullanmak aşırmanın ikinci biçimidir. Başkalarının yazılarındaki sözcükleri değiştirerek, bazı cümleleri çıkararak ya da onların sırasını değiştirerek kullanmak aşırmadır. Böyle bir durumda, kaynak, dipnotlarda gösterilmelidir.

“Aşırma”nın bir başka biçimi ise bir başkasının düşüncelerinde temellenen bir yazı yazmaktır. Bu yazılarda dil, anlatım yazıyı yazan kişinin olmakla birlikte düşünceler başkasınındır.

Yazıda “aşırma” örnekleri:

Bütün parçaların kopyalanması:

Yazının kaynaktaki aslı:

Yazı kaynağı : Örneğin; Demirel' in (2010) makalesi sayfa 45' te aynen aşağıdaki bilgi bulunsun.

“Yapılandırmacılık, öğretimle ilgili bir kuram değil; bilgi ve öğrenme ile ilgili bir kuramdır ve bu kuram, bilgiyi temelden kurmaya dayanır”

Öğrencinin yazısında bahsediliş şekli:

Yapılandırmacılığı öğretimle ilgili bir kuram olarak değil, bilgi ve öğrenme ile ilgili bir kuram olarak düşünmeliyiz ve bu kuram bilgiyi temelden kurmaya dayanır. Bu bağlamda, öğretmenler öğretimde yapılandırmacı etkinlikler üzerine tekrardan düşünmelidir.

Değerlendirme:

Aslına göre bir-iki sözcük değiştirilmiş olsa da bütün paragraf olduğu gibi alınıp aynen kullanılmış fakat kaynak gösterilmediğinden aşırma sayılır. Son cümle öğrenci yazısı gibi görünmekle beraber, olması gereken yerde de atıf yapılmadığından tümüyle aşırma gibi durmaktadır.

Doğru alıntıya örnek:

Demirel (2010)' in yaptığı tanıma göre “Yapılandırmacılık, öğretimle ilgili bir kuram değil; bilgi ve öğrenme ile ilgili bir kuramdır ve bu kuram, bilgiyi temelden kurmaya dayanır” (s. 45), bu bağlamda öğretmenler öğretimde yapılandırmacı etkinlikler üzerine tekrardan düşünmelidir.

Küçük parçaları kopyalayıp, dağınık şekilde kullanmak:

Yazının kaynaktaki aslı:

Yapılandırmacılık, öğretimle ilgili bir kuram değil; bilgi ve öğrenme ile ilgili bir kuramdır ve bu kuram, bilgiyi temelden kurmaya dayanır.

Öğrencinin yazısında bahsediliş şekli:

Yapılandırmacılık aslında bilinenin aksine bir öğretim kuramı değil, aynı bir davranışçı ve bilişsel yaklaşım gibi bilgiyi temelden kurmaya dayanan bilgi ve öğrenme kuramıdır.

Değerlendirme:

Öğrencinin, yazıdaki bilgileri kullanırken seçici davranmış olduğu görülüyor. Ancak, öğrencinin yazısında, kaynaktan alınan yerleri belirtecek tırnak işareti ve kaynak gösterme eksikliği, bu yazıyı aşırma yapmaktadır.

Doğru alıntıya örnek:

Demirel (2010, s.45) yapılandırmacılığın aslında bilinenin aksine bir “öğretim kuramı değil”, aynı bir davranışçı ve bilişsel yaklaşım gibi “bilgiyi temelden kurmaya dayanan” bir “bilgi ve öğrenme” kuramıdır.

Başkasının fikirlerini kendisinininki gibi göstermek:

Yazının kaynaktaki aslı:

Örneğin; Mutlu' nun (2015) makalesi sayfa 5' te aynen aşağıdaki bilgi bulunsun.

Çoban ve Erdoğan, 2013 yılında yaptıkları çalışmada, dersin kazanımlarının değerlendirilmesi ile ilgili olarak ise, not ile değerlendirmenin yapılmadığı bu derste, öğretmenlerin programın ön gördüğü alternatif ölçme araçlarını yaygın olarak kullanmadıkları anlaşılmaktadır.

Öğrencinin kendi yazısındaki şekli:

Dersin kazanımlarının değerlendirilmesi ile ilgili olarak ise, not ile değerlendirmenin yapılmadığı bu derste, öğretmenlerin programın ön gördüğü alternatif ölçme araçlarını yaygın olarak kullanmadıkları anlaşılmaktadır. (Çoban & Erdoğan, 2013)

Değerlendirme:

Öğrenci yazısında, bir kaynaktan bulduğu bir bilgiyi aynen kendi sözleri, yorumları gibi belirtmiş fakat yorumların asıl sahibine atıf yapılmamış. Bu da aşırmadır. Burada yapılması gereken Çoban ve Erdoğan' ın 2013 tarihli makalesinin orijinalini bulmak ve okumaktır. Okuduktan sonra kendi çalışmamızla ilgili olduğunu düşündüğümüz Çoban ve Erdoğan' ın görüşlerini kendi kelime ve cümlelerimizle tekrardan yazmaktır. Eğer kaynak çok eski bir kaynak ve ulaşma imkanı yoksa o zaman bilgiyi başka bir kaynaktan aktardığımızı belirtmemiz lazım.

Doğru alıntıya örnek 1: Kaynağa ulaşılmış isek

2005' te yapılan eğitim programındaki değişmelere bağlı olarak öğretmenlerden projeye dayalı değerlendirmenin yapılması gereken bu derste öğretmenlerin alternatif ölçme ve değerlendirme araçlarını kullanmadıkları birçok çalışmada belirtilmiştir. (Çoban & Erdoğan, 2013; Bahar, 2007; Çiçek, 2010)

Doğru alıntıya örnek 1: Kaynağa ulaşamamış isek

Çoban ve Erdoğan (2013)' a göre eğitim programındaki değişmelere bağlı olarak öğretmenlerden projeye dayalı değerlendirmenin yapılması gereken bu derste öğretmenlerin alternatif ölçme ve değerlendirme araçlarını kullanmadıkları belirlenmiştir (aktaran Mutlu, 2015).

YÖK MEVZUATINA GÖRE İNTİHAL

Her çeşit bilimsel araştırmada uyulacak temel ilkeler

- 1- Veriler, bilimsel yöntemlerle elde edilir. Bunların değerlendirilmesinde, yorumunda ve kuramsal sonuçların elde edilmesinde bilimsel yöntemlerin dışına çıkılamaz, sonuçlar saptırılamaz, elde edilmemiş sonuçlar araştırma sonuçlarıymış gibi gösterilemez.
- 2- Sosyal ve beşeri bilimlerde yapılacak anket ve tutum araştırmalarında katılımcıların rızası alınır. Araştırma, bir kurumda yapılacaksa, katılımcıların rızasından sonra bağlı buldukları kurumun izni alınır.
- 3- Yapılacak çalışmalarda, diğer kişi ve kurumlardan temin edilen veri ve bilgilerin, izin verildiği ölçüde ve şekilde kullanılması, gizliliğine riayet edilmesi ve korunması sağlanır.
- 4- Bilimsel yayınlarda bir çalışmadan yararlanırken, bilimsel atıf kurallarına uygun olarak kaynak gösterilir.
- 5- Henüz sunulmamış veya savunularak kabul edilmemiş tezler veya çalışmalar, sahibinin izni olmadan kaynak olarak kullanılamaz.
- 6- Evrensel olarak tanınan bilim kuramları, bilim alanlarının temel bilgileri, matematik teoremleri ve ispatları gibi önermeler dışında hiçbir çalışmanın tümü veya bir bölümü, izin alınmadan ve asıl kaynak gösterilmeden çeviri veya özgün şekliyle yayımlanamaz.

Etığe aykırı eylemler

İntihal : Başkalarının fikirlerini, metotlarını, verilerini, uygulamalarını, yazılarını, şekillerini veya eserlerini sahiplerine bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseriymiş gibi sunmak.

Sahtecilik : Araştırmaya dayanmayan veriler üretmek, sunulan veya yayınlanan eseri gerçek olmayan verilere dayandırarak düzenlemek veya değiştirmek, bunları rapor etmek veya yayımlamak, yapılmamış bir araştırmayı yapılmış gibi göstermek,

Çarpıtma : Araştırma kayıtları ve elde edilen verileri tahrif etmek, araştırmada kullanılmayan yöntem, cihaz ve materyalleri kullanılmış gibi göstermek, araştırma hipotezine uygun olmayan verileri değerlendirmeye almamak, ilgili teori veya varsayımlara uydurmak için veriler ve/veya sonuçlarla oynamak, destek alınan kişi ve kuruluşların çıkarları doğrultusunda araştırma sonuçlarını tahrif etmek veya şekillendirmek.

LİTERATÜR TARAMASI NASIL YAPILIR

Doç. Dr. Esvet Akbaş, 2013' ten alınmıştır.

Literatür taraması, araştırmada ele alınan konu ve alt konuların ilgili bilgi ve araştırma sonuçları belirlenerek araştırma probleminin tanımlanması sürecinde başlar. Araştırma sürecinin tamamında gerçekleştirilir.

Literatür Taraması Nasıl Yapılır ?

Araştırmacı problemle ilgili çalışmaya başlamadan önce;

- Belirlediği konudaki diğer makaleleri ve bulguları incelemelidir.
- Konu hakkında önceden yapılmış bir çalışma olup olmadığını belirlemelidir.
- Diğer araştırma sonuçlarını inceleyerek bilgisini arttırmalıdır ve
- Rapor aşamasında diğer araştırmalara atıf yapmalıdır.

Alıntı Yapıldığının Belirtilmesi Gerekmeyen Durumlar

- Herkesçe bilinen, herkesçe tekrarlanan terimler.
- Üzerinde çok konuşulmuş ve yazılmış bulgular.
- Sözlük, ansiklopedi, el kitabı bilgilerindeki anonim yazılar.
- Orijinalliği olmayan gözlem ve fikirler.
- Telif hakkı koruması bitmiş eserler.
- Kamuoyuna açık, genel bilgiler.
- Atasözleri, deyişler

Literatür Tarama Kaynakları

- Tezler
- Makaleler
- Bildiriler
- Kitaplar
- Ansiklopediler
- Sözlükler
- El kitapları

İnternet web sayfaları : Wikipedia, Bloglar ve diğer kaynağı belirsiz web sayfaları kaynak olarak kullanılamaz. İnternetteki geçerli ve güvenilir web sayfalarındaki raporlar ve bilimsel veriler (Örneğin; YÖK, TÜİK, MEB, Üniversiteler) kaynak gösterme amaçlı kullanılabilir. Bu web sitelerindeki her bilgide geçerli ve güvenilir olmayabilir. Mesela, EBA (Eğitim Bilgi Ağı) MEB' na bağlı bir web sitesidir ama buradaki bilgiler geçerli ve güvenilir değildir.

KAYNAKLAR

<http://ueam.metu.edu.tr/intihal>

<http://maycalistaylari.comu.edu.tr/maycalistaylari/index.php/2012-02-04-12-33-34/kimya-4/danisman-ve-davetli-konusmaci-sunumlari/category/75-davetli?download=238:kimya-4-danisman-ve-davetli-konusmaci-sunumlari>

http://www.yok.gov.tr/web/guest/icerik/-/journal_content/56_INSTANCE_rEHF8BIsfYRr/10279/18187

Angeli, E., Wagner, J., Lawrick, E., Moore, K., Anderson, M., Soderlund, L., & Brizee, A. (2010, May 5). *General format*. Retrieved from <http://owl.english.purdue.edu/owl/resource/560/01/>

[Mersin Eğitim Fakültesi Dergisi](#)